

DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.062>

JEL classification: D21, L20, M21

UDC: 338.24

Тетяна СІМКОВА

кандидат економічних наук, доцент,
Національний авіаційний університет, Україна
E-mail: simkova.t.a@gmail.com
ORCID iD: 0009-0008-6344-8212

Микита БЕЛИЙ

аспірант,
Національний авіаційний університет, Україна
E-mail: 3399532@stud.nau.edu.ua
ORCID iD: 0000-0003-2530-4353

ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ СКЛАДОВИХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДПРИЄМСТВ

АНОТАЦІЯ

Вступ. Сучасні економічні системи характеризуються різноманітністю форм власності, що зумовлене різними об'єктивними факторами. Це актуалізує важливість категорії «економічна поведінка підприємства», яка спрямована на створення товарів і послуг з мінімальними витратами. Однак сама по собі різноманітність форм власності не гарантує економічного успіху. Сучасна економічна наука стверджує, що економічні суб'єкти прагнуть до раціонального поєднання факторів виробництва та узгодження своїх дій з економічними інтересами учасників ринку. Вважається, що основними мотивами суб'єктів господарювання є максимізація прибутку, яка можлива лише за умови належної економічної поведінки та ефективного управління ресурсами підприємства.

Мета статті полягає у визначенні факторів, що впливають на економічну поведінку підприємства; аналізі умов формування такої поведінки; вдосконаленні моделі формування економічної поведінки підприємства, а також визначенні перспектив і доцільності розробки методичного інструментарію для оцінки економічної поведінки підприємств з метою забезпечення їх ефективного розвитку.

Методологія дослідження. Теоретико-методологічною основою стали праці провідних вітчизняних і зарубіжних науковців, а також методи системного підходу до комплексних наукових досліджень. У роботі використано спеціальні методи: абстрактно-логічний — для вивчення проблематики та формулювання висновків; теоретичного узагальнення — для розкриття сутності категорії «економічна поведінка підприємства»; а також спостереження, метод порівняльних переваг, економічний аналіз та порівняння для дослідження типів, факторів та методів впливу на економічну поведінку підприємства.

Результати. Досліджено теоретичну базу та проаналізовано сучасний науковий доробок українських дослідників у сфері економічної поведінки підприємств з акцентом на теоретичні, методичні та прикладні аспекти. Запропоновано систему забезпечення економічної поведінки підприємств, яка включає визначення типів, факторів впливу та методів оцінки, що дозволяє виявити тенденції та можливості для подальшого розвитку підприємств, підвищення їх ефективності та результативності.

Ключові слова: економічна діяльність; підприємства; економічна поведінка підприємств; розробка та прийняття рішень; фактори впливу; методи оцінки; модель економічної поведінки; результативність; тенденції розвитку.

© Тетяна Сімкова, Микита Белий, 2024

Отримано: 18.08.2024 р.

Рекомендовано до друку: 12.09.2024 р.

Опубліковано: 30.09.2024 р.

Ця стаття розповсюджується на умовах ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0, яка дозволяє необмежене повторне використання, розповсюдження та відтворення на будь-якому носії, за умови правильного цитування оригінальної роботи.

Як цитувати: Сімкова Т., Белий М. Засади формування складових забезпечення розвитку економічної поведінки підприємств. *Економічний аналіз*. 2024. Том 34. № 3. С. 62-69. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.062>

Економічна поведінка підприємств відіграє важливу роль у розвитку як окремого підприємства, так і економіки в цілому. Вона відображає здатність підприємства адаптуватися до змін на ринку, ухвалювати ефективні рішення та використовувати свої ресурси з максимальною вигодою.

Економічна поведінка підприємств є важливим аспектом управління бізнесом та визначає, яким чином підприємства взаємодіють із ринком, ухвалюють рішення щодо виробництва, цінової політики, інвестицій та інших важливих аспектів діяльності. Ця поведінка формується під впливом внутрішніх і зовнішніх факторів та відображає стратегічні та тактичні дії підприємства в умовах конкурентного середовища. У цій статті розглянемо сутність економічної поведінки підприємств, її основні типи, фактори, що на неї впливають, та сучасні тенденції у цій сфері.

Результати наукових досліджень щодо визначення поняття «економічна поведінка підприємств», які були здійснені значною низкою вчених економічного світу, безперечно віднайшли відбиток у сучасних дослідженнях поведінкових основ розвитку підприємств (табл. 1).

Результати наукових досліджень сутності економічної поведінки підприємств, здійснених значною кількістю вчених економічного простору, безперечно, знайшли своє відображення в сучасних дослідженнях поведінкового підґрунтя розвитку підприємств. Теоретичний напрям досліджень узагальнює розробку сутності економічної поведінки підприємств, її класифікацію та фактори впливу. Перш за все, хотілося б звернути увагу на праці Н. Шibaєвої, яка визначає економічну поведінку як упорядковану сукупність дій суб'єктів господарювання, спрямованих на досягнення економічних цілей в умовах конкретних економічних систем з урахуванням ціннісних установок. В. Войтко використовує поняття «поведінка» стосовно виробничої організації і визначає її на основі міждисциплінарного підходу як характер дій людей та їх груп, що здійснюються під впливом певних факторів у певних умовах діяльності. Ці аспекти наведених визначень є, на нашу думку, важливими, але не головними. Більш точний методичний опис категорії «економічна

поведінка підприємства» представлено в роботах Г. Капленко, де це поняття описується як стратегічно визначений напрям узгоджених, цілеспрямованих тактичних дій, методів, способів і реакцій на непередбачуваний розвиток подій і посилення конкуренції з метою забезпечення реалізації конкретно визначених цілей і місії підприємства в обраній сфері діяльності [8].

Таким чином, економічна поведінка підприємства являє собою сукупність цілеспрямованих і непередбачуваних дій, які відтворюють зміст та характер економічної діяльності, що здійснюються для досягнення певних економічних цілей і які обумовлені впливом об'єктивних і суб'єктивних чинників, для досягнення пріоритетних цілей підприємства і груп економічних агентів під час вибору та адаптації до змін. Складові забезпечення економічної поведінки підприємств та їх характеристика наведені на рис. 1. Всі елементи пов'язані між собою, утворюючи комплексну систему взаємодії.

Дослідження типізації економічної поведінки підприємств здійснювали Г. Капленко, В. Пастухова, узагальнивши її за ознаками класифікації: моральність, функції економічної культури, психологія, творчий характер, ринкова орієнтація, правила поведінки, психологія підприємства та його розмір, мотивація керівництва і стратегія підприємства, соціально-культурні та соціально-психологічні фактори, типи підприємств за Нельсоном та Берсоном. Водночас спостерігається значна концентрація уваги науковців на певних варіаціях економічної поведінки підприємств, зокрема А. Кудінова, О. Малиш, О. Прутська, Ю. Лозовик, Г. Курчєєва, А. Алетдінова, С. Гриценко, Н. Білошкурська, І. Гребеньок, Г. Клейнер, які відображають актуальні в ринковому просторі напрямки розвитку підприємств [8].

Проведене дослідження надало можливість виокремити основні, узагальнені типи економічної поведінки підприємств, а саме:

1. Конкурентна поведінка, яка орієнтована на боротьбу за частку ринку, оптимізацію витрат, розвиток бренду та підвищення якості продукції чи послуг. Підприємства застосовують стратегії диференціації, цінового

лідерства або фокусування на певних сегментах ринку.

Таблиця 1. Визначення сутності категорії «економічна поведінка» в контексті діяльності підприємницьких структур

Автор	Визначення
Бандоріна Л. М., Удачина К. О., Лозовська Л. І. [1]	Ряд цілеспрямованих дій суб'єкта господарювання, орієнтованих у своїй сукупності на реалізацію певної моделі господарської активності
Войтко В. [2]	Характер дії людей та їх угруповань, що здійснюються під впливом певних факторів в тих чи інших умовах діяльності
Гуревичов М. [3]	Поведінка індивідів, соціальних груп та інститутів, обумовлена об'єктивними процесами, економічними інтересами та економічним мисленням, цілеспрямована діяльність щодо задоволення матеріальних потреб
Зянько В. В. [4]	Процес розробки, прийняття та реалізації рішення про те, як йому діяти в ринковому середовищі: як застосувати ресурси, що знаходяться у його розпорядженні, з найбільшою для себе вигодою, найраціональніше організувати господарську діяльність, основним мотивом якої є одержання матеріальної корисності (вигоди), яка вимірюється конкретним економічним показником
Капленко Г. [5]	Стратегічно визначений напрям взаємопов'язаних, цілеспрямованих тактичних дій, методів, способів і реакцій на непередбачуваний розвиток подій і зростаючу конкуренцію з метою забезпечення реалізації конкретно визначених цілей і місії підприємства в обраній сфері діяльності
Крайнік О. М., [6]	Поведінка, що характеризується метою суб'єкта господарювання, наявністю економічних альтернатив, системи прийняття рішень, що базується на спектрі доступних інструментів, методів прийняття рішень та мотиваційно-вольової компоненти, що повинна переважати над емоціями, почуттями та переживаннями в процесі прийняття рішень
Кудінова А. В. [7]	Сукупність дій та вчинків суб'єктів господарювання, що пов'язана з їх новаторською економічною діяльністю та обумовлена об'єктивними суспільними законами, економічними інтересами та світоглядом і реалізується через ведення власної справи заради задоволення індивідуальних та суспільних матеріальних і духовних потреб
Мороз О. В., Карачина Н. П., Острий І. Ф. [8]	Комбінація закономірних дій, яка відтворює сутність та характер економічної діяльності, що обумовлена впливом об'єктивних і суб'єктивних факторів, для реалізації пріоритетних цілей підприємства та груп економічних агентів в умовах вибору та адаптації до змін
Мочерний С. В. [9]	Обумовлена об'єктивними процесами, економічними інтересами та економічним мисленням, цілеспрямована діяльність щодо задоволення матеріальних потреб
Петінова О. Б. [10]	Поведінка, пов'язана з відбором цілераціональних, прагматичних або соціально спрямованих економічних альтернатив із метою розв'язання господарських проблем на всіх етапах господарського циклу – виробництва, розподілу, обміну та споживання
Раца О. Б. [11]	Сукупність наборів ринкових ситуацій (умов), при яких застосовуються конкретні альтернативні дії та рішення залежно від зміни споживчих настроїв та уподобань
Шибаета Н. В. [12]	Впорядкована сукупність дій суб'єктів господарювання, спрямована на досягнення економічних цілей в умовах специфічних господарських систем з урахуванням ціннісних установок

2. Інноваційна поведінка: спрямована на впровадження нових технологій, продуктів, процесів, що забезпечують конкурентні переваги. Інноваційні підприємства часто мають високий потенціал розвитку, оскільки здатні швидко адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі.

3. Адаптивна поведінка, що відображає здатність підприємства реагувати на зміни у

зовнішньому середовищі, наприклад, зміни в законодавстві, коливання попиту, нові конкурентні умови. Адаптивні підприємства можуть швидко перебудувати свою стратегію та операційні процеси відповідно до нових умов.

4. Агресивна поведінка, яка передбачає активні дії щодо захоплення ринку, включаючи агресивну цінову політику, скупівлю

конкурентів або активний маркетинг. Цей тип поведінки часто застосовується на ринках з високою конкуренцією.

5. Консервативна поведінка – характеризується обережністю в ухваленні

рішень, збереженням стабільності та мінімізацією ризиків. Консервативні підприємства надають перевагу поступовому розвитку та уникають ризикованих інвестицій.

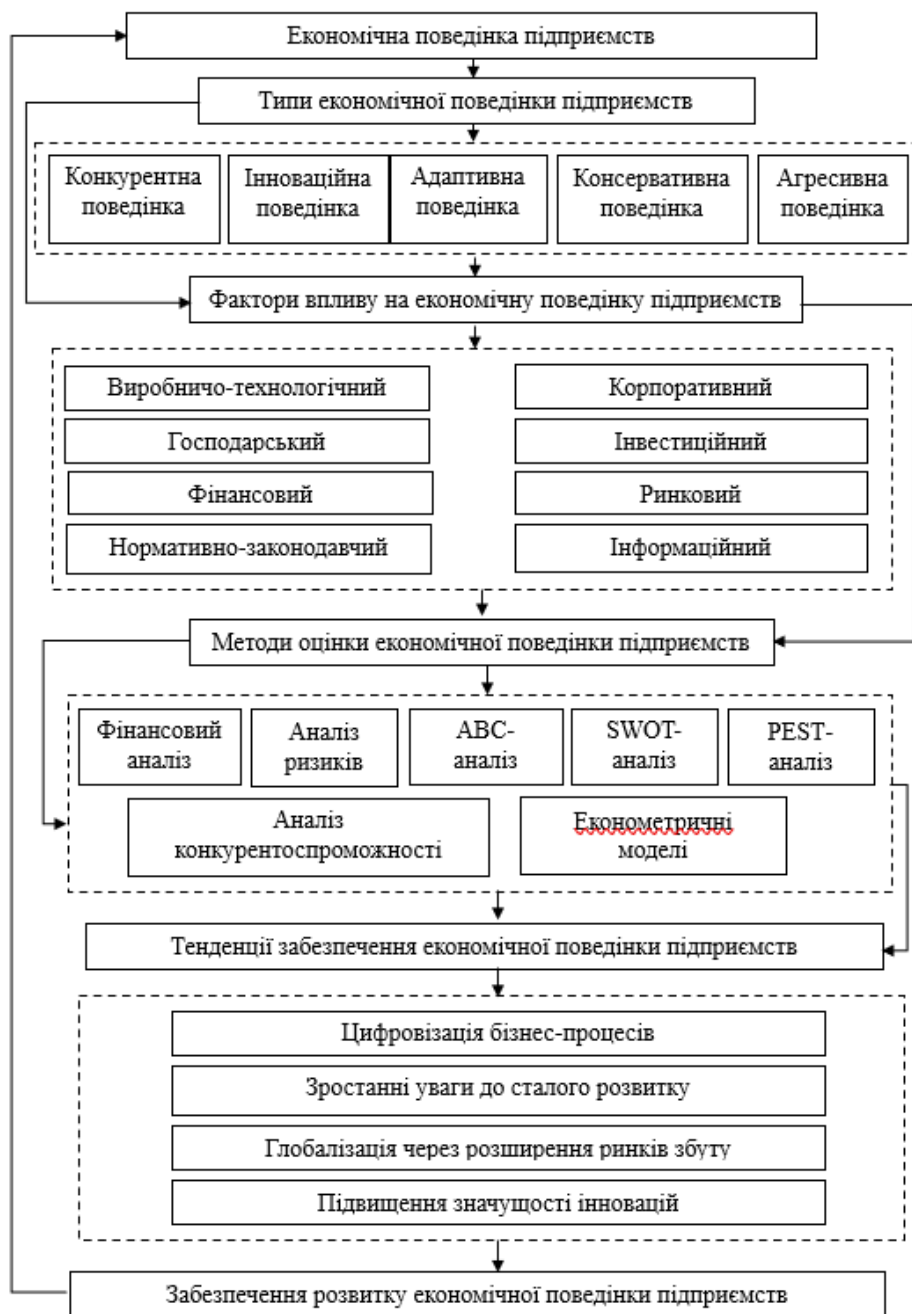

Рис. 1. Основні елементи забезпечення економічної поведінки підприємств

Джерело: авторська розробка.

Визначення факторів, що впливають на економічну поведінку підприємств, відображено в роботах Т. Долгопятової, Г. Капленко, Н. Шibaєвої, О. Міклухи, А. Садекова та Ю. Заїки, де кожен з дослідників враховував особливості діяльності вітчизняних

промислових підприємств. Поділяючи позицію Н. Шibaєвої [12] щодо поділу факторів на функціональні (макроекономічні та мікроекономічні – зовнішні та внутрішні) та інституційні, Н. Карачина [8] наповнила їх більшим змістом, включивши до них такі

внутрішні мікроекономічні фактори: виробничо-технологічний, економічний, фінансовий внутрішній, управлінський, фактор трудового потенціалу; зовнішні мікроекономічні фактори: підприємницький, інвестиційний, фактор платоспроможності споживачів, ринковий, фактор потенціалу постачальників, інформаційний; макроекономічні фактори: податковий, регуляторний, фінансовий макроекономічний; інституціональні фактори: формальні та неформальні норми і правила. Щодо інституційних факторів, то А. Садеков та Ю. Заїка запропонували доповнити їх такими складовими: неповнота та асиметричність інформації, обмежена раціональність економічних агентів, невизначеність середовища та неповний захист прав власності [13].

Підсумовуючи вищевикладене, до факторів, що впливають на економічну поведінку підприємств можна віднести:

- зовнішнє середовище, що включає в себе макроекономічні умови, законодавчі вимоги, соціальні фактори, технологічний прогрес та міжнародні тенденції, які впливають на вибір стратегії підприємства;
- ринкове середовище, яке являє собою рівень конкуренції, попит на продукцію або послуги, поведінку споживачів та партнерів і визначають можливості та обмеження для підприємства;
- ресурси підприємства: фінансові, матеріальні, трудові та інформаційні ресурси, які визначають здатність підприємства реалізувати обрану стратегію та адаптуватися до змін;
- управлінські здібності, які проявляються через ефективність прийняття рішень, планування, організацію та контроль діяльності, що є важливими для успішної реалізації економічної стратегії;
- корпоративну культуру, у контексті цінностей, традицій та норми поведінки всередині підприємства, які впливають на прийняття рішень та поведінку співробітників.

Методи оцінки економічної поведінки підприємств дозволяють аналізувати, як підприємства приймають рішення у контексті економічних умов, ринкової конкуренції та внутрішніх факторів. Оцінка економічної

поведінки підприємств є важливою для розуміння їх стратегії, ефективності діяльності та здатності адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

До основних методів, які використовуються для оцінки економічної поведінки підприємств можна віднести фінансовий аналіз, який дозволяє оцінити економічну поведінку підприємства через аналіз його фінансових показників (коефіцієнт рентабельності, аналіз ліквідності, коефіцієнт платоспроможності, аналіз оборотності), які допомагають оцінити, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси і капітал, та як його економічна поведінка відображається на фінансових результатах. Метод аналізу ризиків дозволяє оцінити економічну поведінку підприємства в умовах невизначеності, до основні інструменти якого відносять сценарний аналіз щодо моделювання різних варіантів розвитку подій та їхнього впливу на підприємство, метод Монте-Карло, що являє собою статистичний метод для моделювання ризиків і можливих наслідків випадкових змін та аналіз чутливості зміни у ключових параметрах (наприклад, цін або витрат) і їх вплив на кінцевий результат. Економетричні методи дозволяють виявити причинно-наслідкові зв'язки в економічній поведінці підприємств та використовують статистичні моделі для аналізу економічної поведінки підприємств і можуть включати регресійний аналіз для оцінки залежності між різними факторами та кореляційний аналіз для дослідження зв'язків між різними показниками, такими як витрати на маркетинг і обсяг продажів. SWOT-аналіз оцінює поведінку підприємства через його сильні та слабкі сторони, можливості та загрози, надає можливість оцінити стратегію підприємства і його здатність адаптуватися до ринкових змін. PEST-аналіз оцінює вплив зовнішніх факторів на економічну поведінку підприємства в контексті політичних, економічних, соціальних та технологічних факторів. Аналіз конкурентоспроможності включає оцінку позиції підприємства на ринку, його конкурентних переваг та стратегії (аналіз п'яти сил Портера, бенчмаркінг). ABC-аналіз використовується для визначення пріоритетів в управлінні ресурсами підприємства і допомагає підприємствам ефективно розподіляти

ресурси, фокусуючись на найважливіших елементах бізнесу.

У сучасних умовах економічна поведінка підприємств стає все більш динамічною та адаптивною. До основних тенденцій можна віднести цифровізацію бізнес-процесів шляхом провадження новітніх технологій, таких як штучний інтелект, великих даних та автоматизації, що сприятиме підвищенню ефективності та конкурентоспроможності підприємств; зростання уваги до сталого розвитку, оскільки багато підприємств орієнтуються на принципи сталого розвитку, включаючи екологічні та соціальні аспекти у свою економічну діяльність; глобалізація через розширення ринків збуту та виробництва за межами національних кордонів, а також інтеграцію у глобальні ланцюги постачань, що впливає на економічну поведінку підприємств; підвищення значущості інновацій, адже інновації стають ключовим чинником успіху на

сучасних ринках, що змушує підприємства активно інвестувати в дослідження та розвиток.

Економічна поведінка підприємств є складним і багатограним процесом, що відображає їхню реакцію на змінні умови зовнішнього та внутрішнього середовища. Для забезпечення успіху та стабільного розвитку підприємствам необхідно розробляти та реалізовувати гнучкі стратегії, враховуючи всі ключові фактори, що впливають на їхню економічну поведінку. Сучасні тенденції, такі як цифровізація, глобалізація та сталий розвиток, ставлять нові виклики перед підприємствами, але водночас відкривають нові можливості для їхнього зростання та вдосконалення. Ефективне управління ресурсами, впровадження інновацій, адаптація до змін у зовнішньому середовищі та підтримка позитивної організаційної культури є основними елементами, які забезпечують високу економічну поведінку підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бандоріна Л. М., Удачина К. О., Лозовська Л. І. Моделювання економічної поведінки суб'єкта господарювання, пов'язаної з метою раціонального вибору. *Молодий вчений*. 2015. № 10 (25). Ч. 1. С. 71-75.
2. Войтко В. В. Управління поведінкою організації (на прикладі промислових підприємств) : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01; Харківський національний економічний університет Х., 2004. 21 с.
3. Гуревичов М. Великий тлумачний словник сучасної української мови URL: <http://www.slovyk.et/?swrd=?CC?EE?E4?E5?EB>.
4. Зянько В. В. Основи мікроекономіки. Київ: Слово, 2009. 344 с.
5. Капленко Г. В. Формування економічної поведінки підприємств : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.06.01 / Г. В. Капленко ; НАН України ; Інститут регіональних досліджень. Л., 2005. 20 с.
6. Крайнік О. М. Ризик-менеджмент як інструмент регулювання економічної поведінки суб'єктів господарювання в сучасних умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 10. С. 28-31.
7. Кудінова А. В. Підприємницька поведінка: сутність та детермінанти її еволюції. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. № 4. С. 104-111.
8. Мороз, О. В., Карачина, Н. П., & Острий, І. Ф. (2017). Сучасність та перспективи дослідження економічної поведінки підприємств. *Економіка та держава*. № 4. С. 16-20.
9. Економічна енциклопедія / Відп. ред. С. В. Мочерний. Т. 1. Київ : Академія, 2001. 864 с.
10. Петінова О. Б. Економічна поведінка: до питання експлікації поняття. *Грані*. 2018. Т. 21. № 2. С. 60–65.
11. Раца О. Б. Еволюція економічної категорії «поведінка підприємства». URL: <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/1902/>.

12. Шибяєва Н. В. Особливості економічної поведінки суб'єктів господарювання в умовах ринкової трансформації економіки : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.01.01; Харківський національний університет ім. В. Н. Каразіна. Х., 2002. 16 с.

13. Садеков А. А., Заїка Ю. А. Процес формування економічної поведінки підприємств. *Торгівля, комерція, підприємництво*. 2011. Вип. 13. С. 9-12. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2011_13_4.

REFERENCES

1. Bandorina, L. M., Udachyna, K. O., & Lozovska, L. I. (2015). Modeling economic behavior of an economic entity related to the goal of rational choice. *Molodyi Vchenyi*, (10), 71–75.
2. Voitko, V. V. (2004). Management of organizational behavior (case study of industrial enterprises) [Author's abstract of candidate's thesis, Kharkiv National Economic University]. Kharkiv, Ukraine.
3. Hurievychov, M. (n.d.). *Great explanatory dictionary of modern Ukrainian language*. Retrieved from <http://www.slovyk.et/?swrd=?CC?EE?E4?E5?E2>.
4. Zian'ko, V. V. (2009). *Fundamentals of microeconomics*. Kyiv: Slovo.
5. Kaplenko, H. V. (2005). Formation of economic behavior of enterprises [Author's abstract of candidate's thesis, National Academy of Sciences of Ukraine, Institute of Regional Studies]. Lviv, Ukraine.
6. Krainik, O. M. (2015). Risk management as a tool for regulating economic behavior of economic entities in modern conditions. *Investments: Practice and Experience*, (10), 28–31.
7. Kudynova, A. V. (2004). Entrepreneurial behavior: Essence and determinants of its evolution. *Actual Problems of Economics*, (4), 104–111.
8. Moroz, O. V., Karachyna, N. P., & Ostry, I. F. (2017). Modernity and prospects of studying the economic behavior of enterprises. *Economics and State*, (4), 16–20.
9. Economic Encyclopedia (S. V. Mocernii, Ed.). (2001). Vol. 1. Kyiv: Akademia.
10. Petinova, O. B. (2018). Economic behavior: On the question of the explication of the concept. *Hrani*, 21(2), 60–65.
11. Ratsa, O. B. (n.d.). Evolution of the economic category “enterprise behavior.” <http://www.economy-confer.com.ua/full-article/1902/>.
12. Shybaieva, N. V. (2002). Features of economic behavior of economic entities in the conditions of market transformation of the economy [Author's abstract of candidate's thesis, V. N. Karazin Kharkiv National University]. Kharkiv, Ukraine.
13. Sadiakov, A. A., & Zaika, Y. A. (2011). The process of formation of economic behavior of enterprises. *Trade, Commerce, Entrepreneurship*, (13), 9–12. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Torg_2011_13_4.

Tetiana Simkova, PhD in Economics, National Aviation University, Ukraine

Mykyta Belyi, PhD student in Economics, National Aviation University, Ukraine

Principles of formation of components of ensuring the development of economic behaviour of enterprises

Abstract

Introduction. Modern economic systems are characterised by the presence of various forms of ownership. This diversity is due to various objective reasons that determine the relevance of the category of ‘economic behaviour of an enterprise’, which contributes to the creation of goods and services at the lowest possible cost. However, such diversity alone cannot guarantee unquestionable economic success. Modern economic science asserts that all economic entities strive for a rational combination of factors of production and coherence between the actions and economic interests of participants. It is generally accepted that the main motivation of all business entities is the desire to maximise profits,

which can be achieved only through proper economic behaviour and highly professional management of all its resources.

The purpose of the article is to identify the components of influence on the economic behaviour of an enterprise; to determine the conditions for the formation of economic behaviour of enterprises, to improve the scheme of the process of formation of economic behaviour of enterprises, and to separate the prospects and feasibility of developing a real methodological toolkit for assessing the economic behaviour of enterprises in the context of ensuring the efficiency and effectiveness of their development.

Research methodology. The theoretical and methodological basis of the study are the works of leading domestic and foreign scientists, methodology and systemic principles of conducting comprehensive scientific research. Among the special research methods used in the work are: abstract and logical – to study the development of the issue and summarise the findings; theoretical generalisation – in the process of disclosing the essence of the category of ‘economic behaviour of enterprises’; observation, comparative advantages, economic analysis and comparison – to study the types, factors, methods and trends of influence on the development of economic behaviour of enterprises.

Results. The theoretical basis is studied and the modern scientific space of research of Ukrainian scientists on the economic behaviour of enterprises is formed in the context of theoretical, methodological and applied achievements. A system of ensuring the economic behaviour of enterprises is developed, including the definition of types, factors of influence and methods of evaluation, which allows to identify the tendency of ensuring the economic behaviour of enterprises in terms of prospects and expediency of further developments in the context of ensuring the effectiveness and efficiency of their development.

Keywords: economic activity; enterprises; economic behaviour of enterprises; development and decision-making; factors of influence; evaluation methods; model of economic behaviour; efficiency; development trends.

Cite as: Simkova T., and Belyi, M. (2024). Principles of formation of components of ensuring the development of economic behaviour of enterprises. *Economic analysis*, 34 (3), 62-69. DOI: <https://doi.org/10.35774/econa2024.03.062>